SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM NAUKOWEGO STOWARZYSZENIA BADAŃ NAD ŹRÓDŁAMI I FUNKCJAMI PRAWA, SOSNOWIEC, 18 LUTEGO 2014 R.

Dnia 18 lutego 2014 r. w Wyższej Szkole *Humanitas* w Sosnowcu odbyło się pierwsze z zaplanowanego cyklu seminarium naukowe Stowarzyszenia Badań nad Źródłami i Funkcjami Prawa (zwanego dalej Stowarzyszeniem). Organizatorem seminarium – obok Stowarzyszenia – był Instytut Administracji i Prawa WSH (IAiP).

Przybyłych z Katowic, Krakowa oraz Kielc gości oraz pracowników Instytutu powitał dyrektor IAiP, prof. WSH dr Bolesław Ćwiertniak. Honorowym gościem spotkania był założyciel, Prezes Zarządu i *spiritus movens* Stowarzyszenia – prof. dr hab. Paweł Chmielnicki (WSIiZ Rzeszów).

Motywem przewodnim seminarium było wystąpienie dr Anny Kalisz pt. *Poszerzanie obszaru mediacji w polskim prawie (publicznym)*.

Referat rozpoczęto od przywołania pojęcia konfliktu w kontekście definicji i podłoża tego rodzaju interakcji społecznej oraz regulacyjnej funkcji prawa w kontekście konfliktów indywidualnych i grupowych. Porównano także bliskoznaczne, choć nie tożsame, pojęcia i definicje konfliktu i sporu.

Następnie zaprezentowano propozycję klasyfikacji sporów prawnych na te wynikające ze sporów zabronionych; spory pomiędzy organami państwa, bądź organami i obywatelami oraz spory mieszczące się w formalnej i materialnej definicji sprawy cywilnej. Różnorodność podłoża sporów prawnych powiązano z interdyscyplinarną naturą mediacji jako jednego ze sposobów ich opanowywania. W tym miejscu podkreślono też różnicę pomiędzy rozstrzyganiem a rozwiązywaniem sporów oraz pokrótce omówiono istotę mediacji na tle innych form ADR *(Alternative Dispute Resolution*), dla którego podstawę stanowią negocjacje stron. W dalszej kolejności dokonano swoistego przeglądu instytucji mediacji w ramach systemu prawa polskiego (mediacja w różnych gałęziach prawa – w zbiorowym prawie pracy, w szeroko pojętym prawie karnym, w postępowaniu wobec nieletnich, w prawie i postępowaniu cywilnym oraz postulaty *de lege ferenda*). Wspomniano też o quasi-mediacji w postępowaniu sądowoadministracyjnym.

Zaprezentowano główną tezę wystąpienia o poszerzaniu obszaru mediacji w prawie polskim, zaznaczając przy tym, że choć same przepisy regulujące mediację należą w dużej mierze do sfery prawa publicznego, to sama mediacja dotyczy zwykle „prywatnego elementu" stosunku prawnego. Jako wyraz poszerzania obszaru mediacji przywołano nie tylko działalność ustawodawczą (np. projekt „mediacji socjalnych" w nowej ustawie o pomocy społecznej), ale i praktykę ilustrowaną danymi Ministerstwa Sprawiedliwości co do przeprowadzania mediacji w kolejnych latach (począwszy od jej wprowadzenia w poszczególnych gałęziach prawa).

Wystąpienie zamknęła próba refleksji teoretyczno- i socjologicznoprawnej nad czynnikami warunkującymi (bądź hamującymi) rozwój instytucji mediacji w ogólności oraz – *in concreto* – na polskim gruncie społecznym i prawnym.

Seminarium zakończyła aktywna dyskusja obecnych i drobny poczęstunek przygotowany przez IAiP WSH.

Anna Kalisz